

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/28322 GK 165

7/34962 GK 28

Sayı :30824082-610-14405547
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Aralık 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN KAYIHAN PALA'NIN
TBMM 7/33844 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Bursa ili Kestel ilçesi Seymen Mahallesi'nde Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından hazırlatılan imar planı değişiklikleri, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanarak askıya çıkarılmıştır. Ancak TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın hazırladığı teknik raporda; söz konusu plan açıklama raporlarının bilimsel gerçeklere aykırı düzenlendiği, bölgenin Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun güney kolu üzerinde bulunduğunun dikkate alınmadığı ve zeminlerin sıvılaşmaya yatkın alüvyonlardan oluştuğunun gizlendiği belirtilmiştir.

Ayrıca raporda, plan değişikliklerinde kullanılan deprem tehlikesi değerlendirmelerinin "copy-paste" usulü hazırlandığı, bölgenin gerçekte birinci derece deprem bölgesi olmasına rağmen "düşük tehlikeli alan" olarak gösterildiği ifade edilmektedir. Bu durum hem kamu güvenliğini tehlikeye atmakta hem de imar süreçlerinde şeffaflık ve bilimsellikten uzaklaşıldığını göstermektedir.

Deprem riski yüksek bir kent olan Bursa'da böylesi bilimsel gerçekleri yok sayan imar planı değişikliklerinin telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabileceği açıktır.

Bu bağlamda;

- 1) Bursa Kestel Seymen Mahallesi'nde yapılan imar planı değişiklikleri hazırlanırken Türkiye Diri Fay Haritası ve bölgede yapılan bilimsel çalışmalar neden dikkate alınmamıştır?
- 2) Plan açıklama raporlarında bölgenin deprem riski "düşük tehlikeli" olarak gösterilirken, gerçekte birinci derece deprem bölgesi olduğu gerçeği neden gizlenmiştir?
- 3) İlgili plan açıklama raporlarının "copy-paste" yöntemiyle hazırlandığı iddiası doğru mudur? Doğruysa bu raporları hazırlayan ve onaylayan kamu görevlileri hakkında herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
- 4) Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun güney kolu üzerinde bulunan ve sıvılaşmaya yatkın zeminlerden oluşan bu alanda yapılaşmaya izin verilmesi halinde, olası bir depremde oluşabilecek can ve mal kayıplarının sorumluluğu kimde olacaktır?
- 5) Bakanlığınız, Bursa'da deprem riski yüksek bölgelerde imar planı değişikliklerini onaylamadan önce uluslararası standartlara uygun paleosismolojik ve jeoteknik etütlerin yapılmasını zorunlu hale getirmeyi düşünmekte midir?
- 6) Kamuoyunun yanıltılması ve deprem riskinin gizlenmesi gibi iddialar karşısında, plan değişikliğinin iptali gündemde midir?

CEVAP

Soru önergesi konu alan; Bursa ili, Kestel ilçesi, Seymen Mahallesi sınırları içerisinde yaklaşık 20,42

ha. büyüklüğündedir. Söz konusu alanda, "250 Bin Sosyal Konut Kampanyası" kapsamında Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından, Kestel ilçesi için kurası çekilen dar gelirli 750 hak sahibi aile için sosyal konut üretilmesi amaçlanmaktadır.

Kestel ilçesi, Seymen Mahallesi 332, 333, 379, 386, 388, 389, 950, 1289, 1302, 1303, 1304 numaralı parseller ve bir kısım tescil dışı alanı kapsayan alana dair hazırlanan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve Değişikliği ile 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ve Değişikliği teklifleri 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Ek Madde 11 /(ç) hükümleri uyarınca, Bakanlığımızca 14.08.2025 tarihinde onaylanmıştır. 27.08.2025 tarihinde İl Müdürlüğünce askıya çıkarılan planların kesinleşme süreci devam etmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen, imar planı değişiklikleri kapsamında bilimsel çalışmaların dikkate alınması ve bölgedeki depremsellik ile ilgili verileri dikkate alınması ile ilgili hususlarla ilgili olarak ise;

Bilindiği üzere imar planlarının hazırlanması, farklı disiplinlerin ortaya koyduğu verileri sentezleyerek, planlama mevzuatı çerçevesince arazi kullanım kararlarını üreten süreçlerdir. Plan çalışılan bölgenin zemin yapısı ve depremsellik konularına yönelik olarak Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin, İmar Planı ilkeleri Başlığı altındaki 21. Maddenin 7. Fıkrasında da açıkça ifade edildiği üzere imar planına esas onaylı jeolojik-jeoteknik etüt raporlarında belirtilen hususlar esas alınır.

Bu yönüyle plan çalışması yapılan bölge için, TOKİ Başkanlığı tarafından imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporları hazırlanarak, 16.05.2023 tarihinde Bakanlığımızca onaylanmıştır. Onaylı raporda belirlenen tüm hususlar eksiksiz olarak plan açıklama raporu, plan notları ve arazi kullanım kararlarına yansıtılmıştır. Onaylanan İmar Planına Esas Zemin Etüt Raporunda zeminin yapısı ve sıvılaşma riskleri açısından gerekli tüm deney ve gözlemsel çalışmalar yapılmıştır. Söz konusu raporda zemin yapısı bakımından sıvılaşma riski taşımadığı açıkça belirtilmiştir.

Ayrıca, bölgenin Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun güney kolu üzerinde bulunduğu dikkate alınmadığı, bölgenin deprem riski "düşük tehlikeli" olarak gösterildiği, gerçekte birinci derece deprem bölgesi olduğu hususu ile ilgili olarak; Toplu Konut İdaresince konu detaylı paleosismik analizler ve gerekli tüm araştırmalar yapılarak raporlanmıştır.

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Murat Şentürk tarafından hazırlanan "*Bursa ili, Kestel ilçesi, Soğuksu ve Seymen Mahalleleri, Bursa H22-C2 no.lu paftada sınırları belirtilen 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planına ve 1/1000 ölçekli uygulamaları İmar Planına esas jeolojik-jeoteknik Etüt Raporu kapsamında, 1/250.000 ölçekli yenilenmiş diri fay haritası Bursa NK 35-12 paftasında olası kuvaterner fayı veya çizgisellik olarak tanımlanan, Kestel İlçesinin, Erdoğan ve Seymen Mahalleleri boyunca KD-GB boyunca uzanım gösteren yaklaşık 3.8 km uzunluğundaki fay bileşeninin Yüzey Faylanma Tehlikesi Değerlendirme Raporu*"nun Sonuçlar ve Plana Esas Öneriler kısmında inceleme alanı ve çevresinde, Seymen-Erdoğan Mahalleleri arasında uzanım gösteren olası Kuvaterner fayı veya çizgiselliği olarak tanımlanan yaklaşık 3.8 km uzunluğundaki fay bileşeni boyunca, yerleşime uygunluk açısından Yüzey Faylanma Tehlike Zonunun (Fay Tampon Bölge) oluşturulmasına gereksinme duyulmadığı belirtilmektedir.

Tüm bu akademik çalışmalar, laboratuvar deneyleri ve gözlemsel veriler doğrultusunda söz konusu

alanın imar planı çalışmaları sonuçlandırılmıştır. Bunların yanı sıra TOKİ uygulamalarında inşa faaliyetlere başlamadan önce temel kazıları tamamlandıktan sonra zeminin kazılar yapılmadan önce hazırlanmış verilerle uygunluğu değerlendirilerek niversite raporları alınmaktadır.

Özellikle son yaşanan büyük deprem felaketi de ortaya koymaktadır ki, İdareimizce üretilen konutlar, deprem dahil olmak üzere doğal afetlerde vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini koruyacak şekilde üretilmektedir.